

Vitrin 2

Kvarter II • Tomt nr 1a • Norra Esplanadgatan 4b • Ritning till bostadshus och uthus attribuerad till Hilda Sjöblom, fastställd 1892 • Husen är rivna

Lars Hellberg/Viktor Helenius

Skräddarmästaren Lars Hellberg från Lokalahti lät uppföra detta hus och uthuset i norra tomtgränsen mot brandgatan under åren 1892–93. Gatuhuset var byggt i tidens stil med snickarglädje och balkong. Den svenske fotografen K. E. Nordlund annonserade år 1897 att han hade ateljé i skräddare Hellbergs gård, sannolikt i en tillbyggnad av uthuset mot gatan. En trappa mot Norra Esplanadgatan byggdes, en allmän läsesal öppnades den 1 december 1899 i två rum i bostadshuset, och Hellberg annonserade ut ”Café de Post” i sin gård.

På hösten 1900 hade Hellberg iordningställt en skjutbana i fotoateljén, den användes under några höstsäsonger. Då torde uthusets gavel mot gatan ha utformats som en "amerikansk" skärmvägg. Efter Hellbergs konkurs köpte jordbrukaren Erik Viktor Helenius i februari 1905 gården, som fortsättningsvis kallades skräddare Hellbergs. Den förberedande privata skolan som varit verksam sedan år 1899 var inrymd i gatuhuset fram till år 1907. O. Holmbergs rakstuga flyttade in i gården år 1909 med adress mot Brunnsgatan, sannolikt i den tidigare fotoateljén/skjutbanan. Bebyggelsen revs på 60-talet för att ge plats åt det nya GE-kontoret.

Kvarter II • Tomt nr 1b • Norra Esplanadgatan 4 • Huset ritades av den svenske arkitekten Ivar Lindqvist år 1910 • Huset är rivet

Gustav Sjöblom

Detta hus uppfördes år 1910 av Erik Viktor Helenius, som sedan år 1895 ägde både tomten 1a och 1b. År 1912 öppnades i källarvåningen en mjölkbutik av Helenius, som hade varit bonde på Hindersböle gård fram till 1904.

Sjökapten Gustaf Sjöblom köpte huset år 1930 av arvingar till Helenius och behöll det tills Hags bolag uppförde det nuvarande huset. Det finns inte några ritningar tillgängliga, varför vi måste rekonstruera efter eget och hyresgästers minne.

Kvarter II • Tomt nr 2a • Norra Esplanadgatan 3 • Ritning på bostadshus och uthus uppgjord av Jacob Lundqvist 1925 • Ombyggnadsritningar av Frej Liewendahl 1932 • Husen är rivna

Uno Isaksson

Köpmannen Uno Isaksson (1885–1930) lät uppföra detta hus på den gamla så kallade tapetfabrikstomten år 1925. Sannolikt utnyttjades fabriakens västra del för nybygget, som planerades av konsuln och drätselkammarordföranden Jacob Lundqvist. Isaksson planterade en lindallé från gatan till huset, vilken med tiden blev rätt ståtlig. Hotell Park byggdes senare

på denna plats.

Kvarter II • Tomt nr 2b • Norra Esplanadgatan 2 • Fabrik och uthus ritat av Hilda Sjöblom 1894, byggnaderna är rivna • Bostadshus och uthus ritat av Torsten Montell 1927. Huset [k-märktes](#) 1978.

K-SKYLT:

NORRA ESPLANADGATAN 2

Ritat av arkitekt Torsten Montell, byggt 1927 av Axel Lindholm i landshövdingehus-typen med den första våningen i murad tegel och övre delen i stock. Stilen var inspirerad av klassicismen präglad av jugend. Huset har gett platsen en värdighet genom sin arkitektoniska utformning. I huset har bl a Alko, restaurang Kronan, Koskirantas skrädderi och café Bistro funnits. På tomten fanns en fabriksbyggnad där cikoria och tapeter tillverkades under skilda perioder. Byggnaden har även använts som biograf. Huset är välbevarat.

Axel Lindholm

Tomtens första ägare var Anders Husberg, som köpte den på auktion år 1878. Långt senare lät fabrikören Johan Erik Sjöström uppföra en stor fabriksbyggnad inne på tomten. Där tillverkades tapeter från invigningen hösten 1894 fram till hans konkurs år 1904. Han hade också en bokhandel i fabriken. Byggnaden började användas som stadens första biograf den 3.12. 1911, namnet var Biograf-Teatern. I annonsen anges att filmerna var från Helsingfors förnämsta biografteater "Scala". År 1912 såldes gården till Robert Mattsson, och från år 1913 förvarades en del av Ålands kulturhistoriska museums föremål i den tidigare fabriksbyggnaden. På 1920-talet revs det mesta av gårdsbebyggelsen.

Trädgårdsmästaren och byggnadsentreprenören Axel Lindholm lät år 1927 uppföra ett gatuhus av den på Åland sällsynta "landshövdingehus"-typen, den första våningen av sten och den övre i stock. I huset, vars arkitektoniska utformning skänkt en viss värdighet åt sin omgivning, har bl.a Alko, restaurang Kronan, Koskirantas skrädderi och Café Bistro funnits.

Kvarter II • Tomt nr 3 • Torggatan 14/Norra Esplanadgatan 1 • Bagarstuga ritad av A.G. Silander, fastställd 1890 • Ritning till fasadförändring av bostadshus ritad av Hilda Sjöblom 1893 och 1896 • Även Torsten Montell ritade byggnadsförändringar för bostadshus under åren 1903 och 1909 • Affärsbyggnad på Torggatan 14 ritad av Arkitektbyrå Prosterus och Gripenberg 1934 • Byggnaderna är rivna

Nordiska Föreningsbanken

Tomtens första ägare var handlanden Michael Kuffchinoff från Skarpans, som köpte den på tomtauktionen år 1867. Den bebyggdes med långa envåningsbyggnader, en med sadeltak mot Norra Esplanadgatan och en med valmat tak mot Torggatan under tidigt 1870-tal. Stadens utfallsdike från västra delen av staden till Slemmerna gick ännu i början av 1900-talet ointäckt längs tomtens södra gräns, med växande sanitära problem som följd.

Från år 1880 ägdes gården av kapten August Laurén (1833–1881) och hustru Wilhelmina (1835–1899). Efter att Laurén drunknat i en orkan på Atlanten övertog äldste sonen August

Laurentius Laurén befälet över Sittkoffs barkskepp Mariehamn, som år 1882 blev Ålands första jordenruntseglare efter en 136 dygns resa. Stadens första ordningsman F. D. Scheffer (1823–1883) bodde i gården mot slutet av sitt liv.

Fram till början av 1890-talet fanns stadens postkontor i gården, varefter det småningom flyttades till skräddare Hellbergs gård som år 1893 stod nybyggd på tomt 1 i samma kvarter.

Under åren 1893–1897 bodde och verkade bankdirektör J. E. Pajala i gården. År 1896 köptes den av Nordiska Aktiebanken, som flyttade sitt kontor dit från Parkgatan. Under Ålandsrörelsens tid 1917–1921 var Nordiska Föreningsbankens bankdirektör svenske vicekonsuln Otto Tamelander. Han var en av rörelsens centralfigurer och våren 1918, under den svenska Ålandsexpeditionen närvaro på Åland, flaggade han med svenska flaggan i drygt två månader utanför kontoret. Han fick lämna både bank och konsulsbefattning och bosatte sig i Sverige.

Stadsläkarna O. A. Roos och Artur Tollet har haft mottagningar i gården. Sedan 1920-talet har Mariehamns Bokhandel funnits i gården.

Bilden visar bankhuset som det såg ut i början av 1900-talet. Mycken möda har lagts på snickarglädjen kring fönster och på dörrar. På tomten fanns också direktörsbostäder, gårdskarlsbostad samt uthus.

Kvarter II • Tomt nr 4 • Torggatan 12 • En första osignerad ritning på hus är fastställd 1881 • Ritning på butik och uthus ritad av Hilda Sjöblom 1893, ritning till om- och tillbyggnad av befintliga byggnader godkänd 1894 • Ritning på bostadshus och uthus av Oscar Bomanson 1897 • Husen är rivna

Isak Rostén

Även denna tomt köptes av Michael Kuffchinoff på stadens första tomtauktion år 1861, men den bebyggdes först år 1876 av trädgårdsmästare Johan Sommarström. När han flyttade bort blev följande ägare svarvaremästaren och handlanden Isak Rostén år 1883. Han blev också en betrodd man i staden, och Rosténs är ett exempel på hur en familj kunde växa i både styrka och framgång.

I oktober 1892 meddelade fotografen Ludvig Bodnar sina planer på en tidsenlig ”fotografiateljé” med bl.a. toilett- och väntrum, ritad av Hilda Sjöblom. I slutet av år 1893 öppnade hans ateljé på handlande Rosténs gård. År 1897 byggdes mot Norragatan en bostads- och affärsbyggnad i nationalromantisk stil enligt arkitekt Oscar Bomansons ritning. Efter Bodnars död 1909 övergick ateljén i fotografen Gerda Blåfields ägo under namnet Atelier Helios. År 1913 övertog fotografen Karin Bohman från Sverige Atelier Helios som hon drev till år 1925, varefter familjen Rostén övertog firman och döpte den till Atelier Alandia. All gammal bebyggelse revs för att ge plats åt den nya Apoteksgården som stod färdig år 1952.

Enligt *situationsplan över tomten* (insänd av Isak Rosténs dotterson Harald Alftán) bestod den av gamla huset, trädgård, affärsbyggnad, ateljé, lagerbyggnad, ladugård samt brunn.

Kvarter II • Tomt nr 5b • Norragatan 3 • Osignerad ritning på bostadshus och uthus fastställd 1882, ritning utförd av Fredrik Liewendahl 1912 • Husen är rivna

Albin Scott

Klockare Holmberg, med ett förflutet som kontor i Skarpans, lät bebygga gården i början av 1880-talet då han flyttade till staden. I huset verkade åren 1888–1922 Mariehamns privata sjukhus, som var stadsläkare Gyllings skötebarn. I början av 1900-talet hade Selma Nordlin delikatessaffär i huset, och kantorfrun Klara Holmberg hade ”Folkets matsalar” med både mat och några rum. I matsalarna serverade Selma sina läskedrycker. Hon var ombud för Klara som annonserade ut verksamheten en knapp månad före sin död år 1905. Sonen kapten Johan Alfred Holmberg ärvde gården.

Arbetsledaren Albin Scott övertog småningom gården, och byggde vidare i två etapper så att huset blev dubbelt större. Den första utbyggnaden skedde år 1912 då man utgick från den s.k. ”tre-fönster”-byggnaden för att efterhand bygga vidare i takt med ökade inkomstmöjligheter. Ritningen visar slutskedet.

Kvarter II • Tomt nr 5a • Norragatan 5 • Osignerad ritning på bostadshus och uthus, sannolikt utförd av Oscar Bomanson, fastställd 1898 • Ritning på uthus av J. Lindell 1929 • Husen är rivna

Karl Larsson

Karl Larssons hus har en historia med många goda saker. Bl.a. höll konditorn och sjökaptensänkan Selma Nordlin en delikatesshandel med egentillverkade ”sötsaker i oändlighet”. Hon hade år 1890 öppnat en mariehamnsfilial till sin delikatessaffär i Åbo, och 1909 blev hon platsagent för ”Åbo Apotekares Mineralvatten-Inrättning”. I början av 1920-talet flyttade hon tillbaka till Åbo. En känd frisör vid namn Hilmer Eriksson har också bott och verkat i huset.

Kvarter II • Tomt nr 6b • Norragatan 7 • Osignerad ritning på bostadshus och uthus, fastställd 1884 • Fasadförändringsritning på bostadshus ritad av Georg Grönfors 1922 • Husen är rivna, bostadshuset som flyttats och återuppförts [k-märktes](#) år 2014

K-SKYLT:

PARKGATAN 23 Köpmannamuseet

Byggt 1885 av garveriarbetaren Karl H. Ekström. 1890 köpte skomakare J.G. Eriksson byggnaden och öppnade skobutik. Sven Lemberg donerade huset till Ålands

Köpmannaförening, nu Ålands Näringsliv. Byggnaden flyttades till Tullarns äng 1965 och återuppbyggdes med ursprungligt utseende. Ålands Näringsliv donerade 2013 byggnaden till kommerserådet Anders Wiklöf som har renoverat Köpmannamuseet för att bibehålla en ursprunglig del av Mariehamns historia.

J. G. Eriksson

Skomakarmästaren J. G. Eriksson och hans hustru torde ha varit ett mycket strävsamt par. Från ett litet hus, som uppfördes år 1884 och växte i etapper, utvecklade han sin verksamhet på ett föredömligt sätt.

Gatuhuset revs ca 1964. Det började återuppbyggas år 1968 av Ålands Köpmannaförening söder om Övernästugan, och invigdes 3.6.1970 som Köpmannamuseet. Det blev även en hyllning till J. G. Erikssons son Sven, ”farbror Sven”, som var med och grundade köpmannaföreningen 1927.

Kvarter II • Tomt nr 6a • Norragatan 9 • Bostadshus och uthus ritat av Hilda Sjöblom 1890 • Huset är rivet

Emmi Enqvist

På ritningen av Emmi Enqvists hus som byggdes år 1890 ser vi den gamla stilen på byggnad. På tomten fanns också ett stort uthus. Byggnaden sett från gården hade en stor veranda och från gatusidan fanns en trappa in till en butik, urmakare Hanssons.

Kvarter V • Tomt nr 1a • Norragatan 10 • Ritning på bostadshus och uthus fastställd 1884, ritaren är okänd • Husen är rivna

August A. Lundqvist

Skräddarmästaren August Arvid Lundqvist är väl mest känd som kårchef i Mariehamns Frivilliga Brandkår under drygt två decennier. Vad som är mindre känt är hans starka insatser som skyddskårist under orosåren, då även Ålands frigörelse var aktuell.

Kvarter V • Tomt nr 1b • Norragatan 8 • Ritning på bostadshus och uthus, fastställd 1886, ritaren är okänd, ytterligare en osignerad ritning av bostadshus och uthus är daterad till 1900 • Husen är rivna

Albert Eriksson

Gästgivaren Albert Eriksson var den fjärde i en företagsam brödraskara som verkat i Mariehamn från seklets början. Hans vackra hus, med balkong mot gatan, uppfördes år 1900.

Kvarter V • Tomt nr 2a • Norragatan 6 • Bostadshus och uthus ritat av Hilda Sjöblom 1897 • Huset är rivet

Oskar Engman

Skomakaren Karl Gustav Lindblad köpte gården år 1890. Ritningar för huset godkändes år 1897, då det byggdes enligt skisser som uppvisar fodringar och prydnader enligt tidens sed. Huruvida alla pilastrarbrätten över fönstren blev till är en fråga som är för sent väckt. Ålandstidningen hade sitt kontor i gården från år 1898. Sjökaptenen och redaren Oskar Engman (1859–1937) hade ett hus som var snyggt och välplanerat för en man i hans ställning

och gebit.

Kvarter V • Tomt nr 2b • Norragatan 4 • Osignerad ritning på bostadshus och uthus fastställd 1886 • Förändringsritning för bostadshus ritad av Hilda Sjöblom 1890 • Husen är rivna

Mathias Eriksson

Köpmannen Mathias Eriksson och hans historia som handlande är en sak för sig, men han ägde ett historierikt hus. Huset som byggdes år 1886 och blev tillbyggt år 1890, var till en början i skomakare K. G. Lindblads ägo. År 1897 ägdes gården av guldsmeden Wirén, och i skomakarmästare J. R. Tallqvists ägo övergick den år 1900. Konditor Selma Nordlin öppnade filial till sin delikatessaffär i Åbo år 1890 i skeppare Karlssons gård. Under några år var den sedan inrymd på herr Tallqvists gård varefter hon i december 1902 flyttade över gatan till klockare Holmbergs gård. Ytterligare ägare är blivande konsul Erik Nylund som ägde huset år 1907 och Mathias Eriksson som torde ha övertagit gården år 1911.

Kvarter V • Tomt nr 3 • Torggatan 10/Norragatan 2 • Bank/butik och bostadshus ritat av Hilda Sjöblom 1896 • Ritning på bostadshus ritad av Hilda Hongell 1898 och 1899 • Tillbyggnadsritning för bostadshus ritad av I Strandell 1908 • Ändringar och tillbyggnad av affärslokal ritade av Oscar Bomanson och Rafael Blomstedt 1921 • Samtliga hus är rivna

Unionbanken

Unionbanken är ett begrepp som sedan 1920-talet hänger kvar i minnet men dess fastigheters historia börjar nog tidigare. Handlanden Frans Jaatinen förvärvade tomten år 1891, och år 1896 byggdes det som i folkmun kallades Gyllings. Huset med Mattis-butiken i källaren kom till år 1899. Åbo Aktiebank som funnits i gården sedan år 1897 köpte den efter Jaatinens konkurs år 1904. Mathias Eriksson förvärvade det år 1910 av handlanden Karl Rosenqvist. Mellan de befintliga trähusen byggde banken år 1921 ett ståtligt stenhus med kolonner mot Torggatan. På tomten har även Ålandsbanken funnits åren 1923–1934 och därefter Nya Bokhandeln, senare Liewendahls Bokhandel, samt ”Hansens” och en gårdskarlsbostad. År 1962 upphörde Mathias Erikssons källarbutik. All bebyggelse på tomten revs.

Kvarter V • Tomt nr 4b • Torggatan 8 • Ritning på bostadshus och uthus ritad av Lundblom, fastställd 1885 • Ritning på uthus ritad av Hilda Sjöblom, fastställd 1893 • Ritning på förstärkarstation ritad av K.H. 1928 • Post- och telegrafkontoret finns inte kvar, Rikstelefoncentralens byggnad [k-märktes](#) 1986

K-SKYLT:

TORGGATAN 8 **Post och rikstelefon/Telefoncentralen**

Byggs 1927-28 för förstärkarstationen. Till att börja med delade ”riksen” och teknikerna på utrymmena. 1978 tog förstärkarstationen ur bruk och tekniken hade flyttat till Mariehamns bergsskydd. Byggnaden är ritad enligt sin tids klassicistiska arkitekturideal och representerar en av de få äldre stenhusen i Mariehamn.

Posten och Rikstelefon

Före år 1927 var husets norra del upplåtet för telegrafkontor, den övriga delen tillhörde telegrafchefens tjänstebostad. Dagmar Zeipel verkade som föreståndare för telegrafstationen och det berättas att hon under det oroliga året 1918, trots övervakning, kunde sända telegram till de åländska delegaterna och deras vänner i Stockholm. När post- och telegrafverket år 1927 sammanslogs till ett verk, ombyggdes telegrafchefens tjänstebostad till postkontor. Huset kallades därefter post- och telegrafkontoret. Då Mariehamn fick telefonförbindelse till riket och Sverige samma år byggdes ett stenhus inne på gården, som var rikstelefoncentralen och förstärkarstationen.

Kvarter V • Tomt nr 4a • Torggatan 6 • Bostadshus ritat av Hilda Sjöblom 1895 • Fasadförändringsritning ritad av Hilda Hongell 1901 • Huset är rivet

Herman Grönlund

Förre fyrmästaren Frans Herman Mangelus ritning till uppförande av bostadshus på tomten godkändes i augusti 1895, från samma år är fasaden på bilden. Från år 1905 fanns i gården Mariehamns Lantmannahandel i Johannes Sundströms regi. Man skaffade sig en trappa i järn som långt in i vårt sekel var en markant detalj av huset. Handlanden E. H. Grönlund har bedrivit handel med ull och tyger i detta hus.

Kvarter V • Tomt nr 5b • Nygatan 7 • Ritning på bostadshus och uthus ritade av Hilda Sjöblom, fastställd 1883 • Husen är rivna

Odert Sjöström

Timmerman F. W. Sjöström byggde ett hus på tomten så tidigt som år 1889. Sonen sjökaptenen Odert Sjöström skötte huset på ett utmärkt sätt, tidvis inrymde huset en butik. Ännu medan seklet var ungt odlades det grönsaker och rotfrukter av alla de slag, på brandgatan mot Mathias Eriksson. Nu reser sig ett stort nybyggt hus på platsen.

Kvarter V • Tomt nr 5a • Nygatan 9 • Bostadshus och uthus ritat av Bertel Bockström 1904 • Husen är rivna

Herman Wigell

Faktor Gösta Malmgren köpte 1904 halva tomten av timmermannen A. F. Sjöström för 1 800 mk. Malmgren var ansvarig utgivare av tidningen Åland år 1900, och lämnade Åland för en befattnings i Åbo år 1907. Sjökaptenen och fyrmästaren Herman Wigell och hans hustru Signe övertog ett hus som var byggt år 1904 men inte fullbordat. Det blev färdigt genom idogt arbete, och dessutom tillbyggt för den frisörrörelse som Signe bedrev. Huset är numera rivet och ersatt av ett modernt kontorshus.

Kvarter V • Tomt nr 6a • Nygatan 11 • Osignerad ritning på bostadshus och uthus fastställd 1890 • Fasadförändringsritning ritad av Jacob Lundqvist 1926 • Husen är rivna

Gustav Sundblom

Tjänstemannen Gustav Brynolf Sundblom uppförde ett hus på tomten år 1890. Han flyttade inte in eftersom han fram till år 1898 bodde i sin sedan tidigare ägda gård vid Södragatan. Under åren 1890–97 var han stadsfiskal och kronofogde i Mariehamn. År 1896 fick brorsonen Theodor Sundblom med hustru Anna fastebrev på gården. G. B. Sundblom själv bodde i Hammarland år 1899 och några år senare byggde han hus i Frebbenby.

De ursprungliga ritningarna visar en bostad på kök, två kammare och en sal, ca 16 x 16 alnar, men inget vindsrum. År 1907 annonserade Anna Sundblom att hon av förekommen anledning säljer Theodor Sundbloms gård. År 1926, kunde huset brädfodras och i ny stil göras ”modernt”.

Kvarter V • Tomt nr 6b • Ålandsvägen (Brunnsgatan) 45 • Bostadshus och uthus ritat av Torsten Montell 1905 • Byggnadsförändringsritning av bostadshus ritad av densamme 1927 • Fastigheten och gårdsmiljön är välbevarade vid det ursprungliga. Gården och byggnaderna [k-märktes](#) 2004

K-SKYLT:

ÅLANDSVÄGEN 45 Villa Carita

Ritat av arkitekt Torsten Montell 1905. Byggt 1906 av affärsmannen och tullvakten Karl Eriksson. Ombyggnadsritning av Torsten Montell 1927. På 1920-talet fanns en källarbutik med ingång från gatan, troligen verkade urmakare Hannula där. Byggnaden representerar den tidstypiska panelarkitektur som uppstod i Sverige i slutet av 1800-talet med drag av neorenessansstil. Fastigheten och gårdsmiljön med uthuset är välbevarade i ursprungligt skick.

ÅLANDSVÄGEN 45 uthus

Ritat av arkitekt Torsten Montell, byggt 1906. Den ursprungliga ladugården är förlängd och är nu lagerlokal.

Karl Eriksson

Karl Eriksson var en mångsidig man. Affärsman, tullvakt och handlande kan sättas på hans meritlista. Hans bostadshus var byggt år 1906 och är närmast en kopia av en byggnad vid Mariegatan 20, som är ritad av Hilda Hongell år 1899. Enligt ritningen fanns det på tjugotalet en källarbutik med ingång från gatan. Det torde ha varit urmakaren Hannula som verkade där. Den ursprungliga ladugården är förlängd en gång. Där har funnits snickeri och på senare tid har den fungerat som lagerlokal. Karls dotter Anita och son Runar donerade gården och huset till Mariehamns församling år 1998.

Kvarter VIII • Tomt nr 1 • Ålandsvägen (Brunnsgatan) 41 • Bostadshus ritat av B. Gunell 1923 • Huset är rivet

Torsten Rothberg

Landshövdingen och bankdirektören Torsten Rothberg övertog detta tidstypiska hus år 1923 och bodde där till dess att han i ett senare skede uppförde en fastighet vid Mariegatan.

Kvarter VIII • Tomt nr 2 • Nygatan 10 • Ritning av Oscar Bomanson 1924 • Huset är rivet

Karl Sjöström

Den mångsidige Karl Sjöström uppförde detta hus enligt Oscar Bomansons ritningar år 1924. Som så många andra hus från denna tid hade det mansardtak, d.v.s. brutet tak för att få största möjliga vindsutrymmen. Småningom blev tomten en blomstrande oas med frodig växtlighet.

Kvarter VIII • Tomt nr 3a • Kaptensgatan 18 • Bostadshus och uthus ritat av Torsten Montell 1925 • Huset [k-märktes](#) 1989

K-SKYLT:

VILLA JULIUS

Ritat av arkitekt Torsten Montell, byggt 1925 av sjökaptten Julius Eriksson. Huset byggdes i nyklassicistisk stil som kännetecknas av en kvadratisk plan, valmat brant tak med små takkupor, burspråk och balkong, hög sockel och höga fönster med småspröjsad överdel. En välbevarad byggnad med högt kulturhistoriskt värde. Huset har inhyst olika verksamheter.

Julius Eriksson

Sjökapttenen Julius Eriksson uppförde detta hus år 1925. Fasaden gjordes inte exakt efter ritningarna — man minskade något på fasadfinesserna. Stilen på huset återfinns på två andra byggnader som uppfördes på 1920-talet, Arthur Ekboms vid Södra Esplanadgatan och Uno Adolfssons vid Västra Esplanadgatan. Dessa tre herrar var alla sjökapten. Två av dessa hus står sig gott, Adolfssons revs utan tvingande skäl 2013. Den västra halvan av den ursprungliga tomten är iordningställd till en allmän park, Mariero (tidigare Tusenskönan).

Kvarter VIII • Tomt nr 4b • Kaptensgatan 14 • Ritning av Aarne Eklund, Åbo 1929. Huset är rivet

Axel Kuffschinoff

Borgmästaren/idrottaren Axel Kuffschinoff lät uppföra detta hus år 1929. Det är ritat av en idrottskollega från Åbo, simmaren och arkitekten Aarne Eklund. Huset bröt mot den lokala byggnadsstilen på ett sympatiskt sätt.

Kvarter VIII • Tomt nr 6 • Ålandsvägen (Brunnsgatan) 39 • Bostadshus ritat av Oscar Bomanson 1928 • Huset [k-märktes](#) 1990.

ÅLANDSVÄGEN 39

Ritat av arkitekt Oscar Bomanson åt rådmannen Axel Barck, som lät uppföra huset 1928.

Bomansons vackra ritning har inte till fullo förverkligats och har vid sanering kraftigt ändrats. Huset är präglad av avskalad, sval tjugotalsklassicism.

Axel Barck

Rådmannen Axel Barck sålde sitt hus i hörnet Brunnsgatan—Norragatan och lät uppföra detta hus år 1928. En period var husets fönster ersatta med ”moderna” spröjsfria glas. För att sedan bli återställda till det ursprungliga — till stor vinst för charmen i detta, 20-talsklassicistiska hus.

Kvarter IX • Tomt nr 1 • Torggatan 4 • Bostadshus och uthus ritat av Oscar Bomanson 1925 • Affärslokal ritad av Oscar Bomanson 1930 • Husen är rivna

Ernst Eriksson

Amerikaåläningen Ernst Eriksson lät arkitekt Oscar Bomanson rita detta hus och uthus år 1925. Fem år senare förstörades det avsevärt och fick en våning till. Här har funnits café, pälsaffär och Ålands Bank en kort period. Under 1950- och 60-talen fanns här varuhuset Wiklunds. Byggnaden revs på 1980-talet och ersattes av postens nya huvudbyggnad. I huset finns i dag bl.a. postens expeditionskontor i Mariehamn, medan huvudkontoret numera ligger vid flygfältet i Sviby. Huset på ritningen har ovanligt stora skyltfönster, vilket antyder vad man tänkte på för verksamhet.

Kvarter IX • Tomt nr 2 • Torggatan 2 • Byggnaden är ritad av J. Lindell • Ritning på verkstad ritad av Hugo Eriksson 1938 • Byggnaderna är rivna.

Werner Söderlund

Werner Söderlund var mest känd som taxi- och biografägare. Hans smeknamn inom den närmaste kretsen var ”Kråkörs-Werner” på grund av att han vuxit upp på en holme med detta namn nära Djurvik. Efter att huset uppförts började han ganska snart med taxi och försäljning av bensin samt en liten mjölkbutik i källarvåningen, i det utrymme som betecknats som garage. År 1938 uppfördes Bio-Rita jämte en verkstadsbyggnad vid tomtens västra gräns, ett lyckokast. Byggnaden revs för sparbankens nybygge.

Kvarter IX • Tomt nr 3c • Köpmansgatan (Ålandsgatan) 5 • Bostadshus och uthus ritat av Jacob Lundqvist 1928 • Huset är bevarat

Herman Eliasson

Huset uppfördes år 1929 av Herman Eliasson som var en rödblond, livlig och humörfrisk hästforman, med förmåga att ta för sig utan att på något sätt vara störande. Man minns honom som en åsiktsvillig debattör och en stor skämtare. Han var tillsammans med kollegan Friman från Johannebo den som körde likvagnen vid begravningar iförd traditionsenlig svart rock, kostym och hatt. Huset övertogs av dottersonen Thor-Alf som har byggt ut mot öster.

Kvarter IX • Tomt nr 3a • Köpmansgatan (Ålandsgatan) 7/Kaptensgatan 13 • Bostadshus och uthus ritat av Anders Öström 1929 • Huset är rivet.

Axel Johnsson

Denna byggnad uppfördes år 1929 av Axel Johnsson, en man som var känd som affärsman och förgrundsfigur inom Mariehamns Telefon Ab. Han var en glad figur, med skämtet lurande i ögon och munvinklar. Sonen Paul som ärvde huset byggde småningom eget vid Mariegatan och sålde huset vid Ålandsvägen till Folke och Anna Hansen.